ความคิดเห็นของคนรุ่นใหม่ต่อสถาบันครอบครัว ที่ปรากฏในภาพยนตร์โฆษณาทางโทรทัศน์

นางสาวพรรณี จิตไพศาลวัฒนา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิเทศศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2540

ISBN 974-657-158-4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

YOUNG GENERATION OPINION TOWARDS FAMILY INSTITUTION THROUGH TELEVISION COMMERCIALS

Miss Punnee Jitphalsanwattana

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Mass Communication

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1997

ISBN 974-657-158-4

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความคิดเห็นของคนรุ่นใหม่ต่อสถาบันครอบครัวที่ปรากฏในภาพยนตร์

โฆษณาทางโทรทัศน์

โดย

นางสาวพรรณี จิตไพศาลวัฒนา

ภาควิชา

การสื่อสารมวลชน

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุวัฒนา วงษ์กะพัน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

> _ คณบดีบัณฑิตวิทยาล**ั**ย

(ศาสตราจารย์ นพ.ศุภวัฒน์ ชุติวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

__________ประธานธรรมการ (รองศาสตราจารย์ ดร.นันทวัน สุขาโต)

อาจารย์ที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุวัฒนา วงษ์กะพัน)

<u>_______กรรมการ</u>

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุธี พลพงษ์)

พรรณี จิตไพศาลวัฒนา: ความคิดเห็นของคนรุ่นใหม่ต่อสถาบันครอบครัวที่ปรากฏใน ภาพยนตร์โฆษณาทางโทรทัศน์ (YOUNG GENERATION OPINION TOWARDS FAMILY INSTITUTION THROUGH TELEVISON COMMERCIALS)

อ.ที่ปรึกษา: ผศ.สุวัฒนา วงษ์กะพัน; 97 หน้า ISBN 974-637-158-4

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงการเรียนรู้ของคนรุ่นใหม่และประสิทธิผลของ ภาพยนตร์โฆษณาทางโทรทัศน์ที่นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับสถาบันครอบครัว การวิเคราะห์ข้อมูลได้ ใช้กรอบแนวคิดเรื่องการเรียนรู้ ความรู้ และการเปลี่ยนแปลงทัศนคติจากการขมภาพยนตร์ โฆษณาทางโทรทัศน์ การศึกษาในครั้งนี้ใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบการจัดสนทนากลุ่มกับคน รุ่นใหม่ 10 กลุ่ม รวมทั้งสิ้น 80 คน

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มคนรุ่นใหม่มีการเรียนรู้ภาพของสถาบันครอบครัวไปในทาง บวก เนื่องจากภาพยนตร์โฆษณาได้นำเสนอภาพของครอบครัวที่อบอุ่น มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่าง สมาชิกในครอบครัว และภาพยนตร์โฆษณายังมีผลทำให้กลุ่มคนรุ่นใหม่มีแนวโน้มในการปรับ เปลี่ยนพฤติกรรมที่จะให้ความสำคัญแก่สถาบันครอบครัวมากขึ้น นอกจากนี้ยังพบว่าในแต่ละกลุ่ม ไม่มีความแตกต่างกันในเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวคิดเรื่องครอบครัว และเห็นพ้องต้องกันว่า การใช้แนวคิดดังกล่าวมีความสัมพันธ์กับสินค้าและบริการ นอกจากนี้รูปแบบการนำเสนอ ภาพยนตร์โฆษณาเพลงประกอบและผู้แสดงนำที่เหมาะสม มีผลทำให้การสื่อความหมายมีความ ขัดเจนมากยิ่งขึ้น

ภาควิชา	สื่อสารมวลชน
สาขาวิชา	สื่อสารมวลชน
ปีการศึกษา	2540

ลายมือชื่อนิสิต	พรรณ์	ลิศพ สาลวัชมเด	
ลายมือชื่ออาจาร	รย์ที่ปรึกษา		***************************************
ลายมือชื่ออาจาร	รย์ที่ปรึกษา	ร่วม	

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสีเขียวนี้เพียงแผ่นเดียว

C850641: MAJOR MASS COMMUNICATION
KEY WORD: YOUNG GENERATION/OPINION/FAMILY INSTITUTION/TELEVISON COMMERCIALS. KEY WORD:

> PUNNEE JITPHAISANWATTANA: YOUNG GENERATION TOWARDS FAMILY INSTITUTION THROUGH TELEVISION COMMERCIALS. THESIS ADVISOR: ASSIST. SUWATTANA WONGGAPAN, 97 pp. ISBN 974-637-158-4

The purposes of this research were to study the young generation opinion and to evaluate the effectiveness of a portrayal of family institution in TV commercials. The analysis was undertaken within a conceptual framework of learning theory concerning an acquisition of knowledge and attitude change through exposure of TV advertisement. Focus group dicussion was conducted for data collection from a total of 80 selected samples divided into 10 groups.

Résults showed that young generation had learned about family concept through television commercials in a positive manner due to a portrayal of family institution in warm and good interaction among members of a family. Moreover, the commercial appeared to instigate young generation to be more attentive to their family. Besides, there was no significant difference among each group in relation to their perception of the family concept. They all agreed that the application of the concept had something to do with products and services. The presentation techniques, jingles and presenters in these commercials were also found to be suitable for helping clearify the messages.

ภาควิชา	สื่อสารมวลชน
สาขาวิชา	สื่อสารมวลชน
	2540
ปีการศึกษา	

ลายมือชื่อนิสิต	ลารรณ์	22/MW	22 some	
ลายมือชื่ออาจา	รย์ที่ปรึกษา.	90		
ลายมือชื่ออาจาร	รย์ที่ปรึกษาร	ร่วม	••••	••••

การจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจากผู้ช่วย ศาสตราจารย์ สุวัฒนา วงษ์กะพัน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้กรุณาให้คำแนะนำ และข้อคิดเห็นต่าง ๆ ในการจัดทำวิทยานิพนธ์มาโดยตลอด ซึ่งผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่าง สูงไว้ ณ ที่นี้ และขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.นันทวัน สุซาโต ประธาน กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุธี พลพงษ์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ ได้ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างมากในการแก้ไขข้อบกพร่องในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับ นี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา ที่ให้การสนับสนุนและส่งเสริมการทำงาน วิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างดี และขอขอบคุณครอบครัว สันติวิริยผตุง โดยเฉพาะอย่างยิ่งคุณสมกิตต์ เด็กหญิง ศุภากร และเด็กหญิง ณัฐณิชา สันติวิริยผดุง ที่ได้ให้กำลังใจและความช่วยเหลือจนทำ ให้งานวิจัยสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

พรรณี จิตไพศาลวัฒนา

สารบัญ

		หน้า
บทคัดย	ย่อภาษาไทย	J
บทคัดย	ย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกร	รมประกาศ	ฉ
	J	প্
สารบัญ	ูเตาราง	ល
บทที่		
1	บทนำ	1
	- ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	- วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
	- ขอบเขตของการวิจัย	7
	- สมมติฐานการวิจัย	7
	- นิยามศัพท์	8
	- ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	9
2	แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
	- แนวคิดเรื่องความรู้	11
	- แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ	13
	- แนวคิดเกี่ยวกับสื่อสารการโฆษณา	14
	- แนวคิดเกี่ยวกับครอบครัว	19
	- งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	23
3	ระเบียบวิธีวิจัย	25
	- แหล่งข้อมูล	26
	- การเก็บรวบรวมข้อมูล	29
	- เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย	30
	- การวิเคราะห์ข้อมูล	30
	- การนำเสนอข้อมูล	31
4	ผลการวิจัย	32
5	สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	53

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
รายการอ้างอิง	66
ภาคผนวก	70
ประวัติผู้เขียน	97

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงหน้าที่ของครอบครัวที่ปรากฏในภาพยนตร์โฆษณา	34
2	แสดงรูปแบบการนำเสนอภาพยนตร์โฆษณาทางโทรทัศน์	38
3	แสดงภาพยนตร์โฆษณาสถาบันครอบครัวแบ่งตามประเภทของผลิตภัณฑ์ และบริการ	41
4	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างประเภทผลิตภัณฑ์ รูปแบบการนำเสนอ และลักษณะภาพของครอบครัวที่ปรากฏในภาพยนตร์โฆษณาทาง โทรทัศน์	43
5	แสดงลักษณะโดยทั่วไปของผู้เข้าร่วมสนทนา	46
6	แสดงปริมาณค่าร้อยละของการเปิดรับสื่อมวลชนต่อสัปดาห์	47
7	แสดงค่าร้อยละของวัตถุประสงค์ในการเปิดรับสื่อมวลชนของ ผู้เข้าร่วมสนทนา	48
8	แสดงความสัมพันธ์ของผลิตภัณฑ์หรือบริการ รูปแบบภาพยนตร์โฆษณา และความคิดเห็นของคนรุ่นใหม่	61
9	บทภาพยนตร์โฆษณาทางโทรทัศน์ผลิตภัณฑ์ผงซักฟอกบรีส	71
10	บทภาพยนตร์โฆษณาทางโทรทัศน์ผลิตภัณฑ์กระดาษทิชซูสก็อตต์	72
11	บทภาพยนตร์โฆษณาทางโทรทัศน์ผลิตภัณฑ์ผงซักฟอกโอโม่	73
12 13	บทภาพยนตร์โฆษณาทางโทรทัศน์ผลิตภัณฑ์ผ้าอ้อมเด็กคอมฟอร์ต XL บทภาพยนตร์โฆษณาทางโทรทัศน์ผลิตภัณฑ์ธนาคารไทยพาณิชย์	74
	จำกัด (มหาชน)	75
14	บทภาพยนตร์โฆษณาทางโทรทัศน์ผลิตภัณฑ์ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน)	76
15	บทภาพยนตร์โฆษณาทางโทรทัศน์ผลิตภัณฑ์ไทยประกันชีวิต	77
16	บทภาพยนตร์โฆษณาทางโทรทัศน์ผลิตภัณฑ์วิคส์ วาโปรับ	78
17	บทภาพยนตร์โฆษณาทางโทรทัศน์ผลิตภัณฑ์บัตรสมาร์ทโบนัส	79
18	บทภาพยนตร์โฆษณาทางโทรทัศน์ผลิตภัณฑ์คอมพิวเตอร์เอเทค	80
19	บทภาพยนตร์โฆษณาทางโทรทัศน์ผลิตภัณฑ์นมผงผสมน้ำผึ้งตราหมี	81
20	บทภาพยนตร์โฆษณาทางโทรทัศน์ผลิตภัณฑ์นมเปรี้ยวบีทาเก้น	82

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
21	บทภาพยนตร์โฆษณาทางโทรทัศน์ผลิตภัณฑ์นมสดยูเอที	
	อแลคตร้า เอ็นเอฟ	. 83
22	บทภาพยนตร์โฆษณาทางโทรทัศน์ผลิตภัณฑ์นมสดสเตอริไลซ์ตราหมี	. 84
23	บทภาพยนตร์โฆษณาทางโทรทัศน์ผลิตภัณฑ์ชาร์ปโพลิฟอน	85
24	บทภาพยนตร์โฆษณาทางโทรทัศน์ผลิตภัณฑ์พัดลมฟิลิปส์ คอมฟอร์ตแอร์	_ 85
25	บทภาพยนตร์โฆษณาทางโทรทัศน์ผลิตภัณฑ์สบู่โพเทคส์	_ 87
26	บทภาพยนตร์โฆษณาทางโทรทัศน์ผลิตภัณฑ์แป้งเด็กแคร์	_ 88
27	บทภาพยนตร์โฆษณาทางโทรทัศน์ผลิตภัณฑ์รถกระบะโตโยต้าไฮลักซ์	. 89